

Izglītības iestāde	Rīgas Tehniskās universitātes aģentūra "Rīgas Tehniskās universitātes Olaines Tehnoloģiju koledža"
Programmas veids	Īsā cikla profesionālā augstākā izglītība
Programmas nosaukums	Pārtikas produktu kvalitātes kontrole
Iegūstamā kvalifikācija	Pārtikas kvalitātes speciālists, 5. profesionālās kvalifikācijas līmenis
Iepriekšējā izglītība	vispārējā vidējā vai profesionālā vidējā izglītība
Īstenošanas ilgums	2 gadi
Ieguves forma	klātie

Apstiprināts

Rīgas Tehniskās universitātes aģentūras
 "Rīgas Tehniskās universitātes Olaines Tehnoloģiju
 koledža"

Direktore _____ I. Granta
 2024. gada _____

STUDIJU KURSA APRAKSTS

Kurss	Uzņēmējdarbības profesionālo kompetenču modulis / Business professional competences module
Kredītpunkti	9
Stundu skaits	234
Teorija	126
Semināri un praktiskie darbi	-
Laboratorijas darbi	-
Patstāvīgie darbi	108
Kurss studiju plānā	2.kursā 3.semestrī
Pārbaudījums kursa noslēgumā	Eksāmens
Priekšzināšanas	Studiju programmas ietvaros matemātika, informācijas tehnoloģijas

Kursa autors

Terēza Korsaka, Mg.oec

Kursa mērķis ir sniegt studentiem izpratni par uzņēmējdarbības būtību, to veidiem, darbības, pārvaldības, un peļņas sadales pamatprincipiem. Jāizprot atšķirības starp dažādiem komersantu veidiem. Izpratnes gūšanai par uzņēmējdarbības motivatoriem ir liela nozīme uzņēmējdarbības mērķu izvirzīšanai un uzņēmējdarbības uzsākšanai.

Kursa anotācija

Studiju kurss ir veidots vairākos blokos. Liela nozīme ir arī zināšanu iegūšanai par uzņēmējdarbības vidi: kā ārējo, tā iekšējo vidi. Lai iegūtu šo izpratni, ir jāizprot un jāprot orientēties makroekonomiskajos procesos, prognozēs, tās likumsakarībās, jāizprot arī uzņēmējdarbības iekšējie procesi.

Izpratnes gūšana par uzņēmējdarbības motivatoriem ir liela nozīme uzņēmējdarbības mērķu izvirzīšanai un uzņēmējdarbības uzsākšanai. Studiju kurss sniedz zināšanas par uzņēmējdarbības uzsākšanas iespējām, par ideju veidošanu, ideju ģenerēšanu, par biznesa modeļiem, par ideju komercializācijas iespējām un metodēm, kā arī par uzņēmumu reģistrēšanas iespējām. Svarīgi ir gūt izpratni par atbalsta programmām jaunajiem uzņēmējiem un iespējām gūt jaunus sadarbības partnerus, veidot un paplašināt pārdošanas kanālus.

Uzņēmējdarbības uzsākšanai un veikšanai nepieciešamo kompetenču attīstīšanai tiek sniegtas zināšanas arī par informācijas un dokumentu pārvaldību, par darba un sociālām tiesībām, un par personas datu aizsardzības jautājumiem.

Studiju rezultāti

Prasmes

Studiju kursa apguves rezultātā studenti:

- spēs orientēties makroekonomiskajos procesos, makroekonomiskajās prognozēs, tās likumsakarībās;
- spēs izprast uzņēmējdarbības būtību, mērķus un galvenos motivatorus;
- spēs izprast uzņēmējdarbības iekšējos procesus;
- pratīs novērtēt uzņēmuma galvenos finanšu rādītājus, sniegt ieteikumus uzņēmuma darbības efektivitātes paaugstināšanai;
- pratīs veikt uzņēmējdarbības ietekmējošo iekšējo un ārējo faktoru analīzi (SVID analīzi), un argumentēti pamatot to;
- spēs pieņemt lēmumus, pamatojoties uz identificētu biznesa iespēju un vajadzību izpēti;
- spēs demonstrēt datu iegūšanu, apstrādi un koplietošanu MS Windows un interneta vidē;
- spēs izvērtēt un izvēlēties IKT rīkus informācijas resursu strukturēšanai un pārvaldībai informācijas sistēmās;
- spēs analizēt un apkopo datus, prast izmantot tos radošu risinājumu meklēšanai un lēmumu pieņemšanai, rezultātus uzskatāmi prezentējot kā audio vizuālu informāciju;
- spēs patstāvīgi sagatavot dokumentus, piešķirot tiem juridisku spēku, strādāt ar lietvedības dokumentiem;
- spēs orientēties darba tiesību un sociālo tiesību regulējošo tiesību aktu piemērošanā;
- pratīs orientēties fizisko personu datu aizsardzību jautājumos.

Zināšanas

Studiju kursa apguves rezultātā studenti:

- spēs izvērtēt nepieciešamo informāciju problēmas risināšanai, atrast šo informāciju, analizēt un sintezēt to;
- zinās uzņēmējdarbības procesus;
- zinās uzņēmējdarbības veidus un iespējas reģistrēt savu uzņēmumu;
- zinās uzņēmējdarbību ietekmējošos ārējos un iekšējās faktorus;
- zinās uzņēmējdarbības veidus un varēs atpazīst dažādus biznesa modeļus;
- zinās klientu segmentus un pieprasījumu, balstoties uz vajadzību izpēti;
- zinās informācijas pārvaldības nozīmi organizācijas stratēģisko mērķu sasniegšanai;
- zinās, kā salīdzināt dažādas metodes informācijas resursu racionālai izmantošanai;
- zinās, kā definēt intelektuālā īpašuma un personas datu aizsardzības noteikumus un aprakstīt to nozīmi;
- zinās dokumentu pārvaldības un noformēšanas prasības;
- zinās elektronisko dokumentu sagatavošanas īpatnības un dažāda veida elektronisko parakstu lietošanu;
- zinās darba tiesību un sociālo tiesību teorētiskos un praktiskos aspektus, darba tiesību subjektus un sistēmu;
- zinās par darba tiesisko attiecību nodibināšanu, darbinieka un darba devēja saistībām, darba organizāciju un darba tiesisko attiecību izbeigšanu, darba samaksas sistēmu valsts un privātajā sektorā;
- zinās par darba strīdu risināšanu un sociālo dialogu, kā arī par sociālo aizsardzību darba tiesisko attiecību izbeigšanas gadījumā;
- zinās par personas datu aizsardzības jautājumiem;

Kompetences

Studiju kursa apguves rezultātā studenti:

- spēš analizēt uzņēmējdarbības iekšējo un ārējo vidi, veikt SVID analīzi, un argumentēti pamatot to;
- spēs izstrādāt sava produkta komercializācijas ideju, meklēt un atrast biznesa partnerus, veidot sociālo dialogu, meklēt un atrast pārdošanas kanālus, lai varētu komercializēt savu ideju un reģistrēt savu uzņēmējdarbību;
- spēš ilustrēt savas vīzijas, misijas un mērķus savas biznesa idejas īstenošanai;
- pratīs interpretēt informācijas sistēmu nozīmi kā veiksmīgas profesionālās darbības priekšnoteikumu;
- pratīs ar izpratni strādāt ar dažādiem dokumentiem, izvērtē to juridisko spēku, noformējumu, atbilstību lietišķās korespondences prasībām;
- spēs orientēties darba tiesisko un sociālo tiesību normu realizācijā.

Prasības kredītpunktu iegūšanai

Lai izliktu gala vērtējumu, visās aktivitātēs jāuzrāda sekmīgs vērtējums – ne zemāks kā 4 balles. Gala vērtējums ir vidējā atzīme 10 baļļu sistēmā, proporcionāli minēto aktivitāšu procentuālajam sadalījumam.

Pārbaudes darbi pēc katras tēmas (40%), patstāvīgie darbi (20%), eksāmens (rakstveida) (40 %).

Kursa plāns

Nr. p.k.	Tēmas	Paredzētais apjoms stundās
1.	Ievads ekonomikā	60
2.	Ievads uzņēmējdarbībā	60
3.	Informācijas pārvaldība	20
4.	Dokumentu pārvaldība	34
5.	Darba un sociālās tiesības	40
6.	Personas datu aizsardzība	20
Kopā		234

Kursa saturs

Nr. p.k.	Tēmas	Apakštēmas	Stundu skaits		
			Teorija	Praktiskie darbi un laboratorijas darbi	Patstāvīgie darbi

1.	Ievads ekonomikā	1.1. Ekonomikas pamatjautājumi un ievads mikroekonomikā.	30 2		30 2
		1.2. Pieprasījums, piedāvājums un tirgus līdzsvars.	3		3
		1.3. Patērētāja racionāla izturēšanās.	4		4
		1.4. Ražotāja izturēšanās.	2		2
		1.5. Ievads makroekonomikā.			
		1.5.1. Centrālā banka un monetārā politika.	4		4
		1.5.2. Galvenie makroekonomiskie rādītāji un to savstarpējā saistība. Inflācija, bezdarbs.	6		6
		1.5.3. Makroekonomiskās prognozes.	5		5
		1.5.4. Tautsaimniecības struktūra.	2		2
		1.5.5. Fiskālā politika.	2		2
2.	Ievads uzņēmējdarbībā	2.1. Uzņēmējdarbības būtība.	30 8		30 8
		2.1.1. Uzņēmējdarbības veidi;			
		2.1.2. Uzņēmējdarbības reģistrēšana;			
		2.1.3. Uzņēmējdarbības iekšējā un ārējā vide;			
		2.1.4. SVID analīze;			
		2.1.5. Jaunuzņēmumu attīstības fāzes un atbalsta iespējas katrā fāzē.			
		2.1.6. Uzņēmējdarbības motivatori un misijas.			
		2.1.7. Tendences, kas atklāj biznesa iespējas.			
		2.2. Dizaina domāšana sekmīgai uzņēmējdarbībai.	4		4
		2.2.1. Problēmu/ neapmierinātu vajadzību “Mind dump” metode.			
		2.2.2. Risinājumu radīšana ar “Mind maps” metodi.			
		2.2.3. Risinājumu vērtēšanas matrica.			
		2.2.4. “Idea Space” metode radošuma palielināšanai.			
		2.3. “Klienta balss” radīšana savam risinājumam	4		4
		2.3.1. Risinājuma komercializācijas potenciāla izzināšana ar LEAN kanvas metodi.			
		2.3.2. ‘Klienta balss’ radīšana ar “MOM’s test” metodi.			
		2.3.3. Klienta segmentu raksturošana.			

		2.3.4. Risinājuma vērtības piedāvājuma radīšana. 2.4. Biznesa modeļa kanvas un to veidošana. 2.4.1. Mērķauditorija un vērtības piedāvājums. 2.4.2. Informatīvie un izplatīšanas kanāli. 2.4.3. Klientu attiecību modelēšana. 2.4.4. Biznesa aktivitātes un nepieciešamie resursi. 2.4.5. Partneri un sociālā dialoga veidošana. 2.5. Uzņēmējdarbībai nepieciešamie līdzekļu un to avoti. 2.5.1. Īpašums un kapitāls uzņēmējdarbībai. 2.5.2. Izmaksas, ieņēmumi, peļņa vai zaudējumi. 2.5.3. Galvenie finanšu rādītāji, rentabilitāte un tās paaugstināšanas iespējas.	6 8		6 8
3.	Informācijas pārvaldība	3.1. IKT rīki organizācijas informācijas apmaiņas plūsmas vadīšanai. 3.2. Automatizācija dokumentu noformēšanā, veidlapu, formu un seriālo dokumentu sagatavošana. 3.3. Sociālie tīkli, grupu sadarbības līdzekļi, mākoņdatošana. 3.4. Izpratne par datu bāzes nozīmi organizācijas darbā, datu bāzes projektēšana. 3.5. Organizācijas informācijas sistēmas projektēšana, ieviešana, uzturēšana un izmantošana. 3.6. Organizācijas darbības rādītāju, statistikas datu analīze un vizuālā interpretācija.	10 1 1 2 2 2 2		10 3 3 4
4.	Dokumentu pārvaldība	4.1. Lietvedība un tās pamatjēdzieni. 4.2. Dokumenta oriģināls un tā atvasinājumi. 4.3. Dokumentu rekvizītu un dienesta atzīmju noformēšana. 4.4. Elektroniskie dokumenti un paraksti. 4.5. Dokumentu klasifikācija.	17 2 2 2 2 3		17 2 2 2 2 3

		4.6. Personāla un sarakstes dokumentu noformēšanas pamatprincipi.	2		2
		4.7. Darbs ar dokumentiem. Dokumentu aprīte.	2		2
		4.8. Dokumentu sagatavošana arhivēšanai. Lietu nomenklatūra.	2		2
5.	Darba un sociālās tiesības	5.1. Darba tiesību vispārējie noteikumi. Darba līgums. Koplīgums.	20 4		20 4
		5.2. Darba attiecību tiesiskais nodrošinājums.	4		4
		5.3. Darba tiesisko attiecību izbeigšana.	2		2
		5.4. Darba un atpūtas laiks.	2		2
		5.5. Sociālās drošības sistēma.	2		2
		5.6. Sociālā palīdzība un sociālie pakalpojumi.	2		2
		5.7. Nodarbinātība.	2		2
		5.8. Sociālās apdrošināšanas veidi.	2		2
6.	Personas datu aizsardzība	6.1. Normatīvo aktu regulējums, terminoloģija.	10 1		10 1
		6.2. Personas datu apstrādes pamatprincipi.	1		1
		6.3. Personas datu veidi.	1		1
		6.4. Likumīgas datu apstrādes nodrošināšana	2		2
		6.4.1. Datu apstrādes pamats.			
		6.4.2. Datu apstrādes nolūks.			
		6.4.3. Nosacījumi piekrišanai.			
		6.4.4. Videonovērošanas nosacījumi.			
		6.5. Datu subjekta tiesības.	2		2
		6.5.1. Informācija un piekļuve personas datiem.			
		6.5.2. Datu subjekta piekļuves tiesības.			
		6.5.3. Labošana un dzēšana.			
		6.6. Pārziņa un datu apstrādātāja pienākumi.	2		2
		6.6.1. Pārziņa atbildība.			
		6.6.2. Apstrādātājs.			
		6.7. Personas datu aizsardzības uzraudzības iestāde un atbildība par datu aizsardzības pārkāpumiem.	1		1
		6.7.1. Datu valsts inspekcijas uzdevumi.			
		6.7.2. Administratīvie pārkāpumi datu aizsardzības jomā.			

Studējošo patstāvīgo darbu organizācija un uzdevumi:

Studējošiem kursa ievadlekcijā tiek sniegta informācija par patstāvīgo darbu norisi un par prasībām kredītpunktu iegūšanai.

Patstāvīgie darbi tiek organizēti par katru tēmu rakstveidā. Tie studentiem ir jāizpilda un jāielādē MOODLE sistēmā, vai jāatsūta uz Mykoob:

- par pieprasījumu, piedāvājumu un tirgus līdzsvaru;
- par nacionālo kopproduktu un iekšzemes kopproduktu;
- par centrālās bankas lomu un makroekonomiskajiem rādītājiem;
- par ekonomikas sentimenta rādītāju;
- par makroekonomiskajām prognozēm;
- par uzņēmējdarbības veidiem un to atšķirībām;
- par uzņēmējdarbības ārējo un iekšējo vidi, tās ietekmējošiem faktoriem, SVID analīzi;
- par uzņēmējdarbības uzsākšanu un atbalsta iespējām jaunajiem uzņēmējiem;
- par risinājuma komercializācijas potenciāla izzināšana ar LEAN kanvas metodi;
- par uzņēmuma īpašumu, kapitālu, ieņēmumiem un izdevumiem, un par uzņēmuma rentabilitāti;
- par informācijas pārvaldības rīkiem;
- par dokumentu pārvaldīšanas pamatprincipiem, pārvaldes dokumentu veidiem, to noformēšanu;
- par darba tiesībām, to galvenajiem principiem;
- par personas datu aizsardzības prasībām, pamatprincipiem.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji:

Studentiem par katru tēmu (tēmas nobeigumā) ir jāizpilda viens pārbaudes darbs -tiešsaistes tests (daudzizvēļu tests) un ir jāpilda patstāvīgie darbi.

Studiju kurss ir sekmīgi nokārtots, ja studenti:

- izpilda visus pārbaudes testus par katru tēmu (tēmas beigās);
- izpilda visus patstāvīgos darbus;
- nokārto rakstisku eksāmenu.

Studentiem par katru tēmu (tēmas nobeigumā) ir jāizpilda viens pārbaudes darbs -tiešsaistes tests (daudzizvēļu tests) un ir jāpilda patstāvīgie darbi par:

Pārbaudes testi, kā arī patstāvīgie darbi un eksāmens tiek vērtēti ar atzīmi, studiju kursa vērtējums tiek apkopots, ņemot vērā procentuālo sadalījumu.

Studiju kursa pārbaudījums tiek uzskatīts par nokārtotu, t.i., studējošajam par kursu tiek ieskaitīti kredītpunkti, ja kopējais vērtējums nav zemāks par 4 ballēm (10 ballu sistēmā).

Literatūra (mācību):

1. Babris Sandis u.c. Praktiskais LEAN. Biznesa efektivitātes asociācija, 2021. Lapaspusšu skaits: 326.
- 2.Esteris Eugene, Vasiļevska Daina. Bizness jaunajā gadsimtā: izaicinājumi un panākumi (latviešu valodā). Izdevējs: Biznesa augstskola Turība, 2024. Lapaspusšu skaits: 404.
3. Leibus Inguna. Uzņēmuma darbības uzsākšana, grāmatvedība un nodokļi. Izdevējs: Lietišķās informācijas dienests, 2022. Lapaspusšu skaits: 176.
4. Rurāne Mairita. Finanšu pārvaldība un analīze. Izdevējs "Avots", 2019. Lapaspusšu skaits: 258.
5. Dimante I.. Lietvedība, lietišķā korespondence un arhivēšana: tālmācības studiju kurss. Rīga: SIA "Biznesa vadības koledža", 2017.

Papildliteratūra:

1. Dindune R., Platā K., Kasatkina L., Darba likuma komentāri, rokasgrāmata (abonentizdevums), Dienas Bizness, 2018.
2. Janitēna Z. Ievads dokumentu pārvaldībā. Rīga: Lietišķās informācijas dienests, 2018

Elektroniskie informācijas avoti:

1. Administratīvās atbildības likums, <https://likumi.lv/ta/id/303007-administrativas-atbildibas-likums> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/303007-administrativas-atbildibas-likums>
2. ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi, <https://www.pkc.gov.lv/lv/attistibas-planosana-latvija/ano-ilgtspejigas-attistibas-merki> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>
3. Darba likums, <https://likumi.lv/ta/id/26019-darba-likums>, (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/26019-darba-likums>
4. Datu bāzu izveides pamati, <https://support.microsoft.com/lv-lv/topic/datu-b%C4%81zu-izveides-pamati-eb2159cf-1e30-401a-8084-bd4f9c9ca1f5> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://support.microsoft.com/lv-lv/topic/datu-b%C4%81zu-izveides-pamati-eb2159cf-1e30-401a-8084-bd4f9c9ca1f5>
5. Fizisko personu darba aizsardzības likums, <https://likumi.lv/ta/id/300099-fizisko-personu-datu-apstrades-likums> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/300099-fizisko-personu-datu-apstrades-likums>
6. Kas ir datubāze? <https://www.oracle.com/lv/database/what-is-database/> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/valsts-informacijas-sistemu-drosiba>
7. Komerclikums, <https://likumi.lv/ta/id/5490-komerclikums> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/303007-administrativas-atbildibas-likums>
8. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam (Latvija 2030), file://vfsrv02/Employee/terezal/Downloads/Saeima_100610_Latv_ilgtsp_att_strategija_Latvija2030.pdf (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://polsis.mk.gov.lv/documents/3323>
9. Latvijas Republikas uzņēmumu reģistrs, <https://www.ur.gov.lv/lv/>, (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://www.ur.gov.lv/lv/>
10. Makroekonomisko prognožu pārskats, https://datnes.latvijasbanka.lv/MPP/MPP_2024_marts.pdf, (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: Makroekonomika, sadaļa “Aktualitātes” <https://www.makroekonomika.lv/aktualitates?page=1>
11. Monetārā politika, <https://www.bank.lv/darbibas-jomas/monetaras-politikas-istenosana>, (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: www.bank.lv
12. Mūsu valsts 2040: Baltijas tīģeris vai vientuļā Latvija (LTRK podkāsts) https://www.youtube.com/watch?v=Lka3ny_oaSs (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://www.ltrk.lv/lv/content/jaunumi/8198>
13. Pieejamās datubāzes, Oficiālās statistikas portāls, <https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/>
14. Uzņēmējdarbība reģionos Latvijā: aktivitāte, sadarbība, konkurētspēja, <https://lddk.lv/wp-content/uploads/2020/09/Uz%C5%86%C4%93m%C4%93jdarb%C4%ABbare%C4%A3ionos-Latvij%C4%81-Aktivit%C4%81te-sadarb%C4%ABba-konkur%C4%93tsp%C4%93ja.pdf>, (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://lddk.lv/wp-content/uploads/2020/09/Uz%C5%86%C4%93m%C4%93jdarb%C4%ABbare%C4%A3ionos-Latvij%C4%81-Aktivit%C4%81te-sadarb%C4%ABba-konkur%C4%93tsp%C4%93ja.pdf>
15. Uzņēmējdarbības rādītāji. Oficiālās statistikas portāls, Latvijas oficiālā statistika, <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/uznemejdarbiba/finanses> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/uznemejdarbiba/finanses>

16. Uzņēmējdarbības un nodarbinātības veicināšana Latvijas reģionos, https://www.saeima.lv/petijumi/Uznemejdarbibas_un_nodarbinatibas_veicinasana_regionos.pdf (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: https://www.saeima.lv/petijumi/Uznemejdarbibas_un_nodarbinatibas_veicinasana_regionos.pdf
17. Uzņēmējdarbības uzsākšana, <https://latvija.gov.lv/LifeSituations/26116>, (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://latvija.gov.lv/LifeSituations/26116>
18. Uzņēmējdarbības vide, https://www.em.gov.lv/lv/uznemejdarbibas-vide?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F, (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: https://www.em.gov.lv/lv/uznemejdarbibas-vide?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F
19. Valsts platforma biznesa attīstībai, <https://business.gov.lv/atbalsta-programmas/starptautiskas-konkuretspejas-veicinasana-uznemejdarbiba> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://business.gov.lv/atbalsta-programmas/starptautiskas-konkuretspejas-veicinasana-uznemejdarbiba>
20. Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība, MK Noteikumi Nr.558, <https://likumi.lv/ta/id/301436-dokumentu-izstradasanas-un-noformesanas-kartiba> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/301436-dokumentu-izstradasanas-un-noformesanas-kartiba>
21. Ermsone D., Darba devēja rokasgrāmata, Latvijas Darba devēju konfederācija, SIA "DVD", 2010 http://stradavesels.lv/Uploads/2014/02/12/Darba_deveja_rokasgramata.pdf (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: http://stradavesels.lv/Uploads/2014/02/12/Darba_deveja_rokasgramata.pdf
22. Elektronisko dokumentu likums <https://likumi.lv/ta/id/68521-elektronisko-dokumentu-likums> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/68521-elektronisko-dokumentu-likums>
23. Dokumentu juridiskā spēka likums <https://likumi.lv/ta/id/210205-dokumentu-juridiska-speka-likums> (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/210205-dokumentu-juridiska-speka-likums>
24. Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) EUR-Lex - 32016R0679 - EN - EUR-Lex (europa.eu), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>, (skatīts 2024.gada 28.maijā). Pieejams: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0679>